

במדינה

העם

קצין עברי

המיקרה אירע השבוע בשדה-בוקר. משלחת של פקידים בכירים של משרד-הבטחון באה לברך את דויד בן-גוריון ליום-הולדתו ה-77. חברה-כנסת בן-גוריון לא הכיר אף אחד מהם.

התקרית, המצלצלת כבדיחה, שופכת אור על עובדה, שהיתה בבחינת סוד גלוי בשנים האחרונות לכהונת בן-גוריון. בכל אותו זמן, כשלאזרחי ישראל היה נידמה כי דויד בן-גוריון מכהן כשר-הבטחון ומחזיק בידיו את האחריות היומיומית לבטחון-המדינה, כבר לא היה לו, למעשה, שום מגע ממשי עם שטח חיוני זה.

ענייני הבטחון של ישראל, עיצוב דמותו של צה"ל וחינוך קציניו, גיבוש הדוקטרינה הצבאית של המדינה — כל אלה היו מופ"קדים — או מופקרים — בידי עסקן צעיר שלא היה מעולם חייל. עסקן זה זכה לכינויו — "שמעון פרסומת" — הודות לכך שעסק יותר בפרסום אישי וציבורי מאשר בטיפול אותן תכונות נפשיות עמוקות, המהותית לבדן את הבסיס האמיתי של בטחון לאומי.

השבוע ערך איש-בטחון אמיתי את חשבונו עם תקופה זו. חיים לסקוב, הרמטכ"ל החמישי של ישראל, כתב מאמר גדוש-רמזים, שכוונתו היתה ברורה לכל בר-דעת.

ניירה-העתקה. כתב לסקוב: "תקופתנו היא תקופת הפרסומת והתעמולה, המעיבות על תכונות-אמת אנושיות. ועם אלה יש התפתחות נחשונות בטכנולוגיה."

"בפני אלה עומד הקצין... ותוהה. באקל-ליום כזה חללות הלויאליות, חובת-ערך-השרות ועוד, לשמש מצפון וקנה-מידה של סיפוק אישי."

מה התוצאה של שלטון הפרסומת ו-הקארייריזם? "הקצין מתרכז בתוך עצמו, וזונה את הכפופים לו. במערכת יחסיה-אנוש ונשאר רק הצד הפורמלי, ללא יחסים לא-פורמליים בין דרגות, ובאופן מופיעים ה-קארייריזם והשתתות יתסיה-החברות על היות הוולת ניירה-העתקה של הממונה שלו."

"...כאשר באים אמצעי-התעמולה ליצור הערכה מלאכותית, נוצר מצב שסטנדרטים נפגעים. ומדובר בסטנדרטים אותם יש ל-השריש בתקופת-רגיעה, כדי שיעמדו בבוחן של תקופת ההתמודדות."

משרת הציבור. אחד ההבדלים הבולטים בין חייל קרבי מנוסה לבין אורחים המשחקים בבטחוננו, הוא אמונתם של אלה בטכנולוגיה הכל-יכולה. קובע לסקוב: "מכל מלחמה נלמד שיעור חדש-ישן, והוא שהאדם הוא נשק-המפתח לנצחון."

"...יש הסועים, או המשלים עצמם, שאם הושגו הסממנים החיצוניים, כגון לבוש, ציחצוח, נימוסים, החברה מבטוטים, וכדו' — הושגה, ככובל, המשמעת. יש התושבים שאפשר לקיים משמעת גם כשמותרים ליקור יין, ולוא גם פאטאליים."

ללסקוב, מי שעסק במשך שנים בחינוך קצינים, יש דעות ברורות מאד על דמות הקצין, כפי שהיא צריכה להיות. "בצבא דמוקראטי יש שרות-חובה, וחייב להיות קשר טבעי בין הקצין ובין העם, שזוכה אותו בקצונה. במובן זה הקצין הוא משרת ציבור... הקניית הערכים של שרות בטחוני, קיום רמה גבוהה של התנהגות אישית ביחס לזמן, לרכוש-הציבור, לאדם ולמשימה, וקיום מנטאליות של שיתוף-פעולה, כל אלה הם חלק מאותן קטנות יום-יום, היוצרות את היום הגדול לכל פרט בצבא."

קשה לומר כי מערכת-הבטחון, תחת ניצו-חו של שמעון פרס, טיפחה קשר הדוק עם הציבור והעתונות.

"נשק מכריע". ביקורתו של לסקוב עמוקה עוד יותר:

"מה שחסר, לעיתים, לחייל סיים שרות רב-שנים ויצא, החוצה, הוא הרגשת אחותי-הנשק, הערכה הדדית והכונות להקרבה. אלה לא באים לו מהערכה חיצונית, ואף לא מברק דרגות ומדים."

"...אם המפקד מומין אליו חייל ומשהה אותו בחוץ כדי לעשות עליו רושם; אם הוא מומינו ואינו מודיע לו לשם מה; אם הוא מטיל עליו עבודה רבה ללא הסברה וללא סיבה, רק כדי שידע שעליו לעבוד; אם אין המפקד מעודד רעיונות חדשים מפני ש,כך עשינו וזה הצליח בקרב הקודם, או יש לחייל רק זכות לשמוע ולא זכות להישמע; או אם קיימת גישה המטילה אחר-יות על הכפופים ומעבירה את ההחלטות אל הממונים — נוצרים תנאים ההורסים יוזמה,

דובק רויאל

20 סיג.
81 אג.

תערוכת חדישה:
"TOASTED"

רושם ל יפקסון

קפה
"גנתיים"
של שפת-הים, תל-אביב
טלפון 55805
לכבוד החג
תוכנית בינלאומית
חדשה וגדולה
יום יום אחרי הצהריים
ובערב, במשך כל החגים
ועד לסיום עונת הקיץ
1963
תזמורת גז וריקודים

המנוי
קיבלת
חשבונך,
נא פרע
אותו בהקדם.

הודעה חשובה
למעונינות להשתתף בקורס לקוסמטיקה
לפי בקשת התלמידות
נרחה מועד פתיחת הקורס לי
יום 15.10.63
נותרו מקומות בודדים בקבר
צות בקר וערב
קבוצות בקר מ-8.30 — 10.30
קבוצות ערב מ-18.30 — 20.30
למודים מקצועיים יסודיים בהנהלת ה-
קוסמטיקאית המוסמכת לניה ובהשתת-
פות רופאים
משך הקורס: 6 חודשים. תעודת גמר
למסימות.
בי"ס וסלון לקוסמטיקה גניה
תל-אביב, רחוב בן-יהודה 52, טל. 222773